

Språkteknologi for økt deltagelse

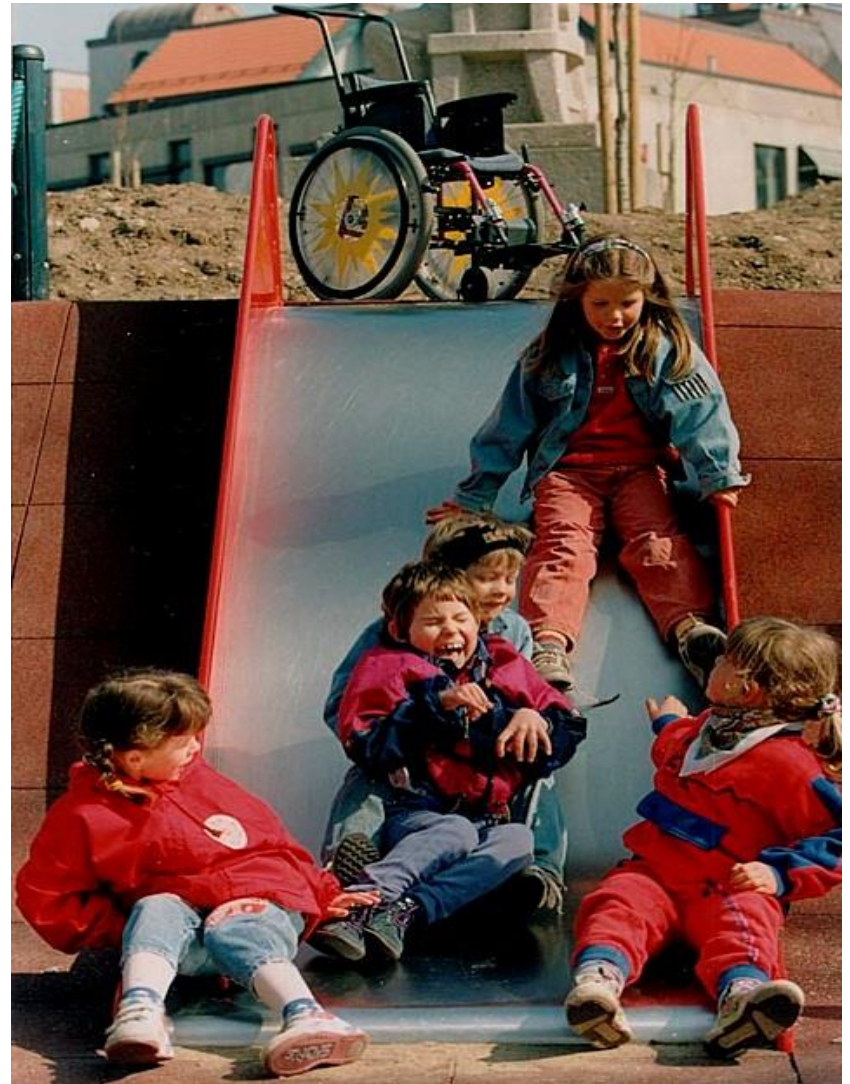
Foto: Einar M. Aslaksen

Åse Kari Haugeto, leder i Deltasenteret

Deltasenteret

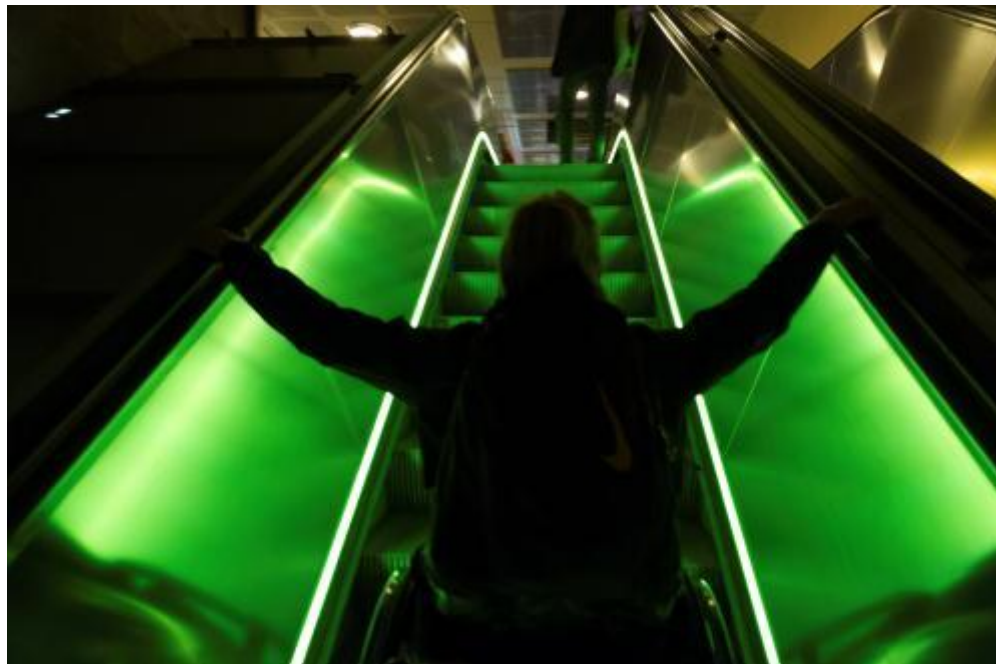
Statens
kompetansesenter for
deltakelse og
tilgjengelighet.

Organisert i Bufdir,
BLD

Innsatsområder

- ✓ IKT
- ✓ Persontransport
- ✓ Bygg
- ✓ Uteområder
- ✓ Medvirkning

Mål

- ✓ Alle skal ha like muligheter for samfunnsdeltakelse

Hvorfor delta?

- ✓ Likeverd
- ✓ Livskvalitet
- ✓ Helse og velferd
- ✓ Menneskerettighet

Hva skjer med dem som ikke kan delta digitalt?

- ✓ Sosialt marginalisert
- ✓ Dårlig helse
- ✓ Dårlig livskvalitet
- ✓ Utestengt fra samfunn og demokrati

Hvordan lage løsninger som øker deltakelsen?

- ✓ Universell utforming
- ✓ Tilgjengelighet
- ✓ Brukervennlighet

Universell utforming er

Utforming av **produkter, omgivelser, programmer og tjenester** på en slik måte at de kan **brukes av alle mennesker**, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpassing og en spesiell utforming.

FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven

- ✓ § 9. Plikt til generell tilrettelegging (universell utforming)
- ✓ Hovedløsning skal kunne brukes av flest mulig
- ✓ Offentlig og privat virksomhet rettet mot allmennheten

Forskrift om universell utforming av IKT-løsninger

- ✓ Mot allmennheten
- ✓ Virksomhetens alminnelige funksjon
- ✓ Virksomhetens hovedløsninger
- ✓ Begrenset til nettløsninger og automater

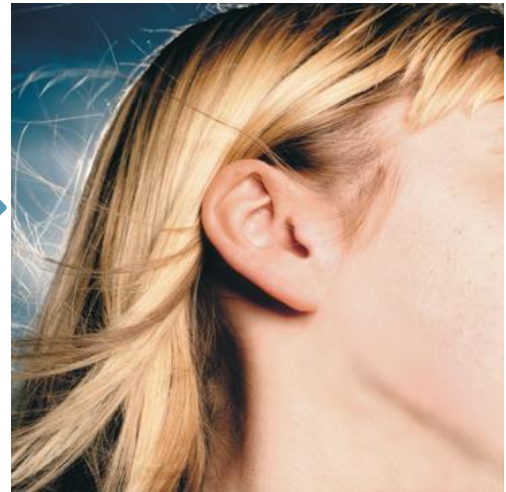

Er taleteknologi universell utforming?

Hvordan kommuniserer vi?

Hvordan kommuniserer vi? -ved hjelp av **teknologi**?

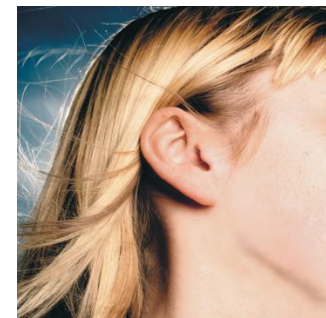

Hvordan **velger** vi å kommunisere ved hjelp av teknologi?

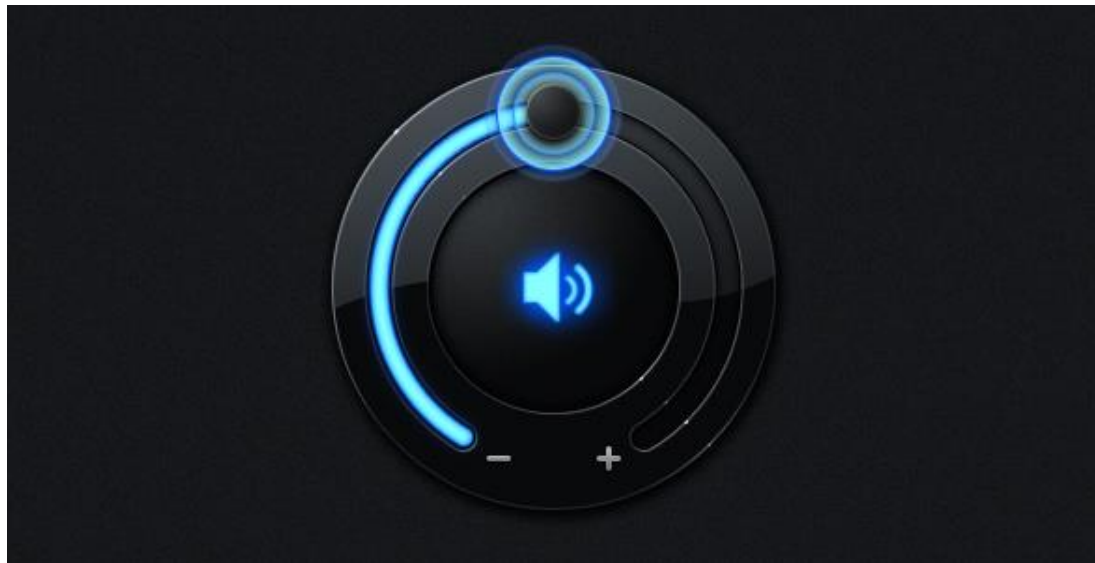
- ✓ Personlige preferanser
- ✓ Situasjon
- ✓ Teknologierfaring
- ✓ Bevegelseshemming
- ✓ Synshemming
- ✓ Hørselshemming
- ✓ Økonomi
- ✓ ...

Utvikling av nye grensesnitt

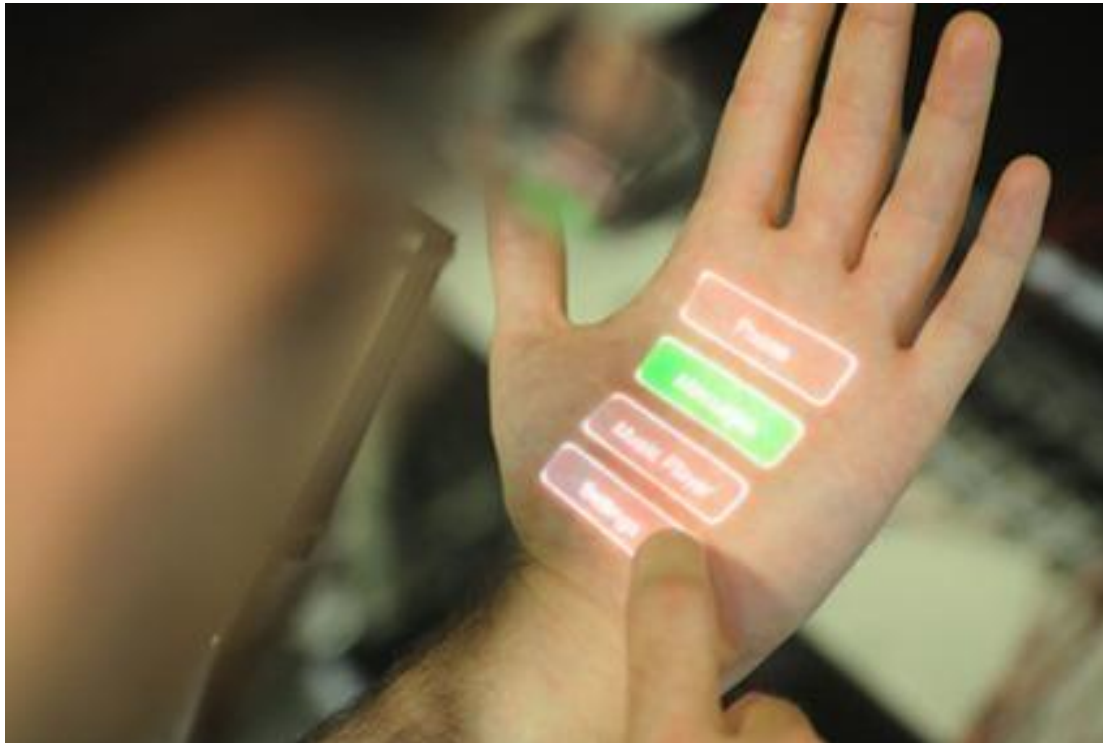
Menneske-Maskin

Utvikling av nye grensesnitt

Menneske-Maskin

Håndbevegelser i luften som fanges opp med ultralyd – slik kan mobiltelefonen din styres. Nå gjørstår det å se om de store mobiltelefonprodusentene vil satse på den norskutviklede teknologien. FOTO: MAGNUS STRANDHOLM

En norsk oppfinnelse gjør at mobiltelefonen lystreer ditt minste vink – uten at du berører skjermen. Neste år kan den være en ny hit på mobilmarkedet.

Lystreer luftige vink

Flere nye grensesnitt

Flere nye grensesnitt

COURTESY: GOOGLE

Gerda (78)

- ✓ Aktiv og i god form
- ✓ Tar gjerne toget til sine gjøremål
- ✓ Usikker på en del nye tekniske løsninger

Kåre (57)

- ✓ MS-pasient
- ✓ Ufør
- ✓ Bor i kommunal omsorgsbolig

Karianne(45)

- ✓ Jobber som webredaktør
- ✓ Problemer med tennisalbue

Finnes taleteknologi på norsk?

- ✓ Tekst til tale
 - Ja, og delvis i alminnelig bruk
- ✓ Tale til tekst
 - Tja, dvs nei , ikke god kvalitet

Nytt initiativ

- ✓ Tale til tekst på norsk
- ✓ Arbeidsdepartementet med bred arbeidsgruppe
- ✓ Formål:
 - utrede og legge til rette for utvikling av løsning på norsk
- ✓ Utgangspunkt:
 - Språkbankens lydressurser (korpus)
 - Nuance teknologiplattform

Hvorfor, hva er interessene?

- ✓ Få flere tilbake i jobb, fortære
- ✓ Redusere trygdeutbetalinger
- ✓ Forbedre hjelpemiddeltilbudet
- ✓ Forbedre lese og skriveopplæring skolen
- ✓ Utvikle bruk av norsk språk digitalt
- ✓ Stimulere digital verdiskapning
- ✓ Inkludering i arbeid, privatliv og offentlig rom
- ✓ Annet...

Ta kontakt!

ase.kari.haugeto@bufdir.no

www.deltanettet.no

